

Yol Ver Dağlar

Mustafa Uğur ÖZERDEN / Kaymakam

Başı duman pare pare

Yol ver dağlar yol ver bana

Gönlüm gitmek ister yâre

Yol ver dağlar yol ver bana

Aşık Yener'in bu çok bilinen türküsünü çocukluğumda ilk babamdan dinlemiştim. Dinlemiştim dinlemesine ama ne ehliyetim vardı o vakitler, ne karlı dağları aşacak bir aracım ne de seyahat etmenin, yol yapmanın zorluk ve güzelliğini bilecek aklım ve hevesim vardı. Sanırım bugünlerde bu türküyü yılın büyük bir bölümünü karlı ve eksi derecelerde geçiren Kars'ta yaşamanın ve dinlemenin zorluğu ile yürekte başka hislerle dinledim.

Aracımla yol kenarında biriken kara saplanıp ardından civardakilerin meşakkatli yardımları ile aracı çekip çıkarıp yola devam ettiğimde, bu türküye radyoda tesadüf ettim ve hikâye başladı. Yolda olmanın bir raconu vardı bu topraklarda. Yolda kalana her daim kapıların açıldığı, birbirini tanımayan insanların durup ne yapabiliriz diye baktıkları ve el birliği ile yolda darda kalana yardımın yapıldığı topraklardı buralar.

Kalbimde bir sıcaklık hissettim. Rahmetlinin sık kullandığı bu yollarda onun yolda kalana yaptığı her türlü yardımın bir benzerini görmek bana bu sıcaklığı hissettirdi.

Ve ardından çocukluğuma gittim. Hayatının bir bölümünü uzun yol şoförlüğü ve uluslararası ticaret ile geçiren, ailesinin nafakasını dünyanın farklı coğrafyalarına insanları ve malları taşıyarak geçiren bir babanın evliydim. Uzun uzun anlattığı zorlu ve güzel yol anılarının bir bölümü hemen hafızamda canlandı türkünün eşliğinde. Karlı yollar, soğuk havalar, bozulan araçlar, trafik kazaları, yolda zor durumda olanlara darda kalanlara her türlü yardımlar, okumaya giden öğrencilerden alınmayan bilet paraları ve molalarda ayrıcalıklı sayılan kaptan mahallinde ikram edilen yemekler, ceplere konan harçlıklar, gümrük kapıları, halden anılmayan memurlar, uzun bekleyişler, zorluklar, eziyetler. Bu yazıya sığmayacak uzun yaşanmışlıklar.

Hakikaten gündüz vakti gözün gözü görmediği o tipide giderken düşündüğüm tek şey bizleri evlerimize ulaştıran, koca koca marketler, mağazalar başta olmak üzere her gün aldığımız türlü ürünleri en ücra köşelere kadar taşıyan o şoförleri ne kadar tanıyoruz ve anlıyoruz? Ben kendi babam da başta olmak üzere anladığımı sanırken şimdi fark ediyorum ki gerçekten tam anlamıyla tanıyamamış, yaşadığı zorlukları, çektikleri zahmetleri ve yolda aldıkları riskleri pek de anlayamamışım. Bizzat bu zahmetin belki de onda birini yaşayınca anladığım kısmının ne kadar az olduğunu fark etmek hüznümü daha da artırdı.

Kaymakam bey yollar kapalı! Hastaneden geliyoruz çıkamıyoruz eve!

Öğretmenler olarak sabah köy oku-
luna giderken kara saplandık! Bizim
köyün içini ne zaman açacağız Kay-
makamım! Yayla yolları hala karlı,
makınaya bir talimat ver de açınlar
sürüyü çıkaracağız Kaymakam bey...
Haklılar, bazen sabırlı bazen de sa-
bırsızlar ama kar yağınca hayat yol-
da olana ve kırsalda olana bir başka
zor. Bu talepler de hep gözümün
önünden süratlice geçti ve neler
yapıyorum, daha neler yapabilirim,
eksiklerimiz neler diye düşünmeden
geçemedim. Ancak bir kez daha bu
onurlu ve imkânlı mesleği bana na-
sip eden Yaradan'a şükrettim. Zordu
her şey ama imkân da vardı o zor-
lukta.

Türküyü bir daha açtım. Ağır ağır
giderken dahasını düşündüm ve
hep yemeklerinin güzelliği ile an-
latılan tırların ve kamyonların dur-
duğu bir lokantaya girmek istedim.
Aç değildim ama girdim. Bir şeyler
söyledim ve yolların müdavimlerini
dinlemeye başladım. Kimi karlı dağ-
lardaki geçit vermez yerlerden nasıl
zorla geldiğini anlatırken kimi soba-
nın başında bir çay daha içeyim de

gecikmeden akşama eve varayım
diyordu. Kimi gümrük memuru ile
yaşadığını anlatırken kimi hiç ko-
nuşmadan usulca yemeğini yiyordu.
Kalbimde yine bir sıcaklık hissettim.
O insanların yorgun ve kavgacı göz-
lerine bakarken, ne de olsa yolun
sonu ya ev ya da malları teslim ede-
cekleri bir dış ülkeydi. Sonrası yine
nasipte varsa evdi.

Sahi evde kim vardı? Çocuklarına
eşinin işi dolayısıyla hem analık hem
babalık yapan eşler. Evin de çocuk-
ların da her işine koşan aman baba-
larının yokluğunu hissetmesin diyen
vefakâr eşler. Diğer taraftan baba-
larını okul toplantılarında bekleyen
ama o sırada babaları yurdu için-
de ya da dışında o evlat okusun da
kendi çektiklerini çekmesin isteyen
ama bunu da evladına söylemeyen
bu hasretin karşı tarafında duran bir
evlat. Ya da çoğu bayram sabahı ba-
basını görmediği için bayram nama-
zına babasız giden, içinde burukluk
taşıyan evlatlar vardı o evlerde. El-
bette dahası da vardı ama o dahası
bunları yaşayanların içinde bir ömür
kalacak ve bazen bir türküde bazen
bir mekânda bazen bir zamanda
bazen de bir dostun lafında gözler
önüne gelecek.

Yolların derdini çeken, ekmeğini bir
ömür bu yollardan çıkaran, ev yata-
ğının yüzünü ve sıcaklığını kolay kolay
görmeyen, şehire de geldiğinde
sanayide ekmek teknesinin eksikli-
ğini gediğini yaptırarak günlerini ta-
mamlayan, o ağır vasıtaların taksidi-
ni senedini ödemek için mücadele
ile çalışan, o taksitleri bittiğinde bir
daha borçlanıp aracını yenileyen
ve bir ömrü neredeyse borç öde-
mekle geçiren, aileden uzakta,
yardan, anadan, evlattan, köyden,
kasabadan, şehirden uzakta ömrü
tüketen ve karşılığında eşten ve ev-
lattan yana yüzü gülsün diye umut
eden dua eden, hayallerimi evlat-
lar gerçekleştirsin diyen tüm oto-
büs şoförleri, tır şoförleri, kamyon
şoförleri... O yollarda olan babalara
ve dostlara selam olsun. Aileleri ile
birlikte güzel günleri olsun. Ahrete
irtihal edenlere rahmet olsun. Sizle-
re ne kadar sevgi ve saygı göstersek
azdır. Sizlerin hayatlarımızdaki yer-
lerinizi en basit manada manavlar-
dan marketlerden bir şeyler alama-
dığımız vakitler anlayacağız belki de
ama sizleri anlayan ve hissedenlerin
olduğunu da bilin. İyi ki varsınız.

Sonunu yine Aşık Yener ile getirelim:

Karlı dağından esmedim

Ben o yâre hiç kıusmedim

Daha umudum keşmedim

Yol ver dağlar yol ver bana...

Yol ver dağlar o insanlara...